

Добруджански НОВИНИ

Dobr. „NOVINI“ Ziar independent
de informațiuni
Redacția și Adm-ția Str. Pr. Mihai 27-Bazargic
УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ
Бълг. независ. информационен вестник
Отг. редакторъ: СТ. РАДЕВЪ

Абонаментъ. ЗА 1 ГОД. 200 ЛЕЙ 6 МЕС. 120 ЛЕЙ За странство двойно

Нека се знае, че тоя народъ, който е предъ насъ, (българитъ) въ днешното грандиозно публично събрание, познава политическия животъ отъ преди 40 години. Така, че то е прекарало управлението на либералната и авересканска партии и сме увърени, че то нѣма да даде нито единъ гласъ на тѣхъ, а ще си даде глава за насъ, които живо се интересуваме за неговото облекчение и за неговитъ законни права.

Д. Р. ИОАНИЦЕСКУ
въ събранието на
18 окт. 1925 г.

ОТЪ БЕСАРАБИЯ, ТРАНСИВАНИЯ И БУКОВИНА ВЪ КАДРИЛАТЪРА

Преди 3 години парламента бѣ гласувалъ единъ законъ, който задължава всички държавни и общински чиновници, ромънски поданици отъ етнически произходъ, да бждатъ подложени предъ опредѣлени изпитни комисиии, за изпитъ по ромънски езикъ. При гласуването на тоя законъ, опозицията въ парламента се противопостави и следъ голѣми дебати автора на закона се съгласи да измѣни чл. 2 точка 3, като прибави следния пасажъ: Тия изпити се отнасятъ за ония малцинствени чиновници, които сж отъ новитъ присъединени провинции следъ европейската война, значи: (Бесарабия, Буковина и Трансильвания).

И действително, следъ гласуването на тоя законъ се формираха областни комисиии, които близо 3 години работятъ.

Първата жертва на тоя законъ бѣ Бесарабия, хвърлиха се стотици чиновници по предлогъ, че не познавали ромънския езикъ, рече тѣ сж били 12 жавна служба ме за години. Спомнякъ, единъ висшъ чина който е ималъ авлелслужба въ ок. Негоние въ гр Ки ромънвата майка уснакъ, ка, а бащата вой. Презъ евро, така и на, както нали. При бащата бесарабия окупационаченъ въ той биле като преокр. уански—руски водилъ следствие доези. На началникъ спл и тая комисиия отъ ра, че не познавикъ и го увол-

всички сж съ виде образование, тѣ отъ едини систематически самѣстватъ. Па и то други държавни и общински чиновници се върлятъ.

Напоследъ споменати тѣ комисиии усилили действията въ Буковина. Буковината преса съобщава следния интересенъ случай: „Тая пролетъ на свѣтани въ Черна всички етнически чиновници отъ сдобе ништанции за да изпитъ на ром. дадо тѣ явилитъ се езици души дългогодишса чиновници владѣещи к ромънския езикъ бѣ дпрени, че сж издър и добре изпити.

ри приключване работи на комисиията, за то очудване, повечето отъ тия чиновници, които бѣха увърени, че сж издържали благополучно изпита, получиха заповѣдь отъ министерството на правосъдието, което имъ съобщави: „Вследствие неиздържаване изпита по ромънски езикъ се уволняватъ“.

Съ тая мърка на правителството сж изхвърлени по пжтицаща още 50 добри специалисти чиновника.

Напомняме, заключава вестника, че при всички инспекции правени презъ време на тѣхната служба сж бивали намирани винаги въ добра изправностъ и отлични въ службата си“.

Следъ като привършиха работитъ си тия комисиии, които изхвърлиха по улицитъ съ хиляди етнически добри и честни чиновници обрнаха очитъ си къмъ насъ.

Всички българи, държавни и общински чиновници отъ южна Добруджа сж получили съобщение отъ респективнитъ си началници, че на 15 септ. н. г. да се явятъ въ гр. Клужъ (Трансильвания) предъ комисиитъ за държане на изпитъ по ром. езикъ.

Както цитирахъ по-горе,

че законъ се отнася за новитъ провинции, които сж прилепени къмъ държавата презъ 1919 год., южна Добруджа се счита отъ всички закони, като въ предѣлитъ на старото кралство, понеже е присъединена презъ 1913 год. Следователно чиновниците отъ български произходъ сж признати като стабилни и не подпадатъ въ по-горния законъ.

Българскитъ чиновници преди 2 год. предъ специални комисиии дадоха испити на ром. езикъ, защо се викатъ повторно?

Както се знае, че досега нито единъ чиновникъ отъ български произходъ не е уволняванъ или сжденъ по злоупотребления.

Явна е целта, че се търси начина за тѣхното уволнение, което не е далечъ.

„Добр. Новини“

ВЪ СЕЛО

Башибозука отъ с. Параджикъ, Драгичъ виждайки младежитъ, членове на редовното и федериращо в Ромънската Футболна Федерация сп. др. „Лучяфрулъ“ отъ селото ни, да играятъ съ топка на опредѣленото отъ кадастра мѣсто, прогонва ги, защото си позволили да играятъ безъ да го питатъ, следъ като той имъ забранилъ.

На възражението на единъ младежъ, какво, че тѣ сж въ пълна изправностъ и като така, той нѣма право да имъ се меси или заповѣдва. Въ това време горѣпоменатиятъ господничко се разпсувалъ, извадилъ оржие и казалъ, че ще прогони всички българи въ България. И ако тѣ нѣматъ пари за пжтъ и пашапортъ, той щѣлъ да имъ даде. Той и съпатриотитъ му разполагали съ срѣдства за изпращане на всички българи отъ Добруджа въ България.

Защо възстанаха на островъ Критъ

Бѣлградъ 9. — Първитъ сведения отъ Атина за избухналия бунтъ на островъ Критъ бѣха твърде обезпокоителни. Правителството е добило впечатление, че се касае за широко организирано възстание отъ видни венизелисти. По искането на генералъ Кондилисъ за Критъ сж били изпратени екскадрила бомбардировачни аероплани и два военни парахода. Въ Критъ е било обявено военное положение.

Бунтътъ е билъ направенъ отъ недоволни работници, възлизати на повече отъ 5000 души. Тѣ успѣли да ограбятъ воененъ складъ и се явили добре въоръжени предъ префектурата въ Кандия.

Завързало се е истинско сражение. Около 60—70 работници сж били ранени, отъ които нѣкои сж умрѣли.

По нареждане отъ Атина намѣсила се е войската и работниците били принудени да се предадътъ следъ кратка схватка.

Веднага е било започнато следствие за установяване виновницитъ за бунта. Генералъ Банопулосъ е взелъ управлението на острова въ ржцетъ си.

Веднага сж били извършени арести на нѣкои венизелисти, подозрени въ организиране на бунта.

Специаленъ инспекторъ на труда проучва недоволството на работниците.

Дѣлото по бунта ще се разгледа отъ военатъ сждилища на островъ Критъ. Въ нѣкои села сж се появили бунтовнически малки отряди, но сж били разпрѣснати.

Генералъ Кондилисъ заяви на представителитъ на печата, че е ликвидирано съ бунта на островъ Критъ и че следствието за издирването на виновницитъ е започнато.

Въ цѣлата страна било напълно спокойно.

Четете и разпространявайте вестникъ

Добр. „НОВИНИ“

ПРОТИВОЧЕХСКА ДЕМОНСТРАЦИЯ ВЪ ПОЛША

„Лидове новини“ пише: Вчера въ полски Тешенъ бѣха устроени противочехски демонстрации. Отъ вътрешността на страната сж били докарани хиляди хора. Демонстрантитъ сж били най необуздани въ Тешенъ. Тълпата е отиравила обидни думи срещу Чехословашко. Нѣкои отъ демонстрантитъ нападнали

чехословашката митница съ камъни. Демонстрациитъ сж било устроени по случай петнадесетъ годишнината отъ раздѣлянето на Тешенската областъ между Полша и Чехословашко. Целиятъ чехословашки печатъ коментира съ възмущение тенденциознитъ демонстрациитъ.

Изявления на бившия цар

Фердинандъ

Българският вестник „Правда“ печата интересни изявления на цар Фердинандъ, направени предъ австрийския сановникъ д-ръ Бернрайтеръ.

Д-ръ Бернрайтеръ—сега покойникъ—билъ нѣколко пѣти министъръ въ Австро-Унгария, председателъ на комисията по външнитѣ работи въ парламента и пр.

Презъ есента 1913 г., следъ подписването на Букурещкия договоръ, царъ Фердинандъ посетилъ Виена и билъ приетъ отъ императора Францъ Иосифъ, отъ министра на външнитѣ работи графъ Берхолдъ и др.

Както съобщава сега г. д-ръ Александъръ Грабенски въ в. „Време“, царъ Фердинандъ пожелалъ да се срещне и съ д-ръ Бернрайтеръ. Грабенски тогава билъ чиновникъ въ австро унгарското външно министерство и частенъ секретаръ на д-ръ Бернрайтеръ.

Веднага следъ срещата си съ царъ Фердинандъ, д-ръ Бернрайтеръ съобщилъ на Гребенски следното:

Д-ръ Бернрайтеръ запиталъ:

—Ваше Величество, всички ние въ Австрия бѣхме необикновено много изненадани отъ победата на сърбитѣ срещу българитѣ.

Ние всички тукъ мислѣхме, че сръбската армия въ всѣко отношение стои по назадъ отъ българската.

— Знамъ — отговорилъ царъ Фердинандъ—но това мнение е погрѣшно. Сръбската конница не е особена. Мехотата е добра, но сръбското офицерство е отлично. Много добра е сръбската артилерия. Тя е по-добра отъ гръцката артилерия.

— И отъ гръцката ли? Защо правите това сравнение?

—То ви очудва, защото вие тукъ мислитѣ, че гръцката армия е още тая, която презъ 1897 г. изгуби войната срещу Турция. Въ сжщностъ гръцката армия много напредна отъ тогава, благодарение на работата на френската военна мисия.

— Ако това е вѣрно, какъ, Ваше Величество, можахте да дойдете до война съ довчерашни съюзници?

— Това, което ще ви кажа сега, азъ не мога да го заявя и докажа явно, че азъ никога не бихъ водилъ войната, ако графъ Бертхолдъ не ми бѣше гарантиралъ, че австрийскитѣ войски веднага ще навлѣзатъ въ Сърбия, щомъ се започнатъ военитѣ действия между сърбитѣ и българитѣ.

НЕВѢРНИ СЛУХОВЕ

ПО ОТНОШЕНИЕ ИЗЯВЛЕНИЯТА НА Н. В. КРАЛЪ КАРОЛЪ II

Бѣха се прѣстнали въ чужбина слухове, че Н. В. кралъ Каролъ ималъ намѣреніе да отнеме на ромъния народъ гарантираната отъ ромънската конституция свобода и да въведе въ страната единъ абсолютенъ режимъ. Вследствие на тия невѣрни слухове той е повикалъ при себе си одного отъ кореспондентитѣ на „АсошиейтедъПресъ“ (голъма телеграфна амери-

канска агенция) и му казалъ:

Ако искахъ азъ можехъ лесно да стана диктаторъ на Ромъния, но азъ не съмъ нито автократъ, нито тиранинъ. Никога азъ не ще наложя едѣа диктатура, нито ще разтуря парламента и другитѣ свободни учреждения.

Тия кралски изявления сж произвели едно твърде благоприятно впечатление въ страната.

Турция се укрепява

Телеграфиратъ отъ Цариградъ до парижкия вестникъ „Льо Темпсъ“:

„Вследствие на административното и военно реорганизиране на Тракия и на Турция изобщо, министерския съветъ е решилъ, по предложението на началника на главния щабъ, да се създадатъ нови укрепления край Къркклисе (Ло-

зенградъ), чиято околностъ става вече забранена зона“.

Когато Турция претендираше да иска отъ Обществото на народитѣ укрепването на Дардавелитѣ, можеха да се приведатъ сериозни аргументи въ нейна полза, но когато се правятъ укрепления край границата на обез. България остава много вѣщо непонятно.

ХРОНИКА

— Хроникарано въ вчерашния брой по отношение на земеделскитѣ инспектори, по грѣшка на словослогателя е исано — „Земеделския Синдикатъ“ вмѣсто „Земеделския Консилиератъ“.

Поправяме грѣшката.

— Вследствие ичестиятъ се кражби въ спасовската област, вѣра е дошла една делеция отъ тамкашнитѣ села за да иска отъ г. окръжния управителъ да се взматъ полицейски мѣрки за преустановяване на кражбитѣ. Г-нъ окр. упр. обещава, че ще вземе най строги мѣрки.

— Отъ 1 до 10 септември н. г. ще започнатъ записванията на всички ученици и ученички при Българскитѣ чѣстии, основни и класни училища. При записването всѣки учащъ се трѣбва да бжде придруженъ отъ родителитѣ или настойника си.

— Научаваме се, че единъ виденъ общественикъ (българинъ) е убеждавалъ селянитѣ отъ нѣколко села за да си продаватъ имотитѣ и се изселватъ въ България. Това е вършилъ срещу едно комисионно, което е получавалъ отъ нѣкаква си фирма отъ Букурещъ, която закупувала имоти въ Добруджа.

Обръщаме му внимание да се откаже отъ тая пагопленна дейностъ. Въ противенъ случай ще изнесемъ факти придружени съ името му.

— Оня денъ сж били откраднати отъ двора на Коста Пеневъ отъ с. Чернооково 6 овце. При търсенето имъ пагубаща ги намира въ къщата на единъ колонистъ.

— Г. Берсекъ, бирника на с. Вултурещи ни помоли да опровергаемъ писаното въ в-къ Добр. Гласъ какво, че той никога не е събиралъ безразборно храна отъ селянитѣ срещу данъка и че никога не е спиралъ селянитѣ да не отиватъ въ града да си продаватъ храната.

Всички продажби, които е направилъ сж били въ пълни редовностъ и съ съгласието на данъкоплатеца.

— Получихме въ редакцията две дописки изпратени отъ Констанца подъ заглавие „Обществото иска“ и „Какъ се печелятъ пари“. Не можемъ да ги помѣстимъ, понеже автора не ни е познатъ и второ, че сж отъ общественъ характеръ.

— За най-добро производство на соята въ нашия окръгъ, ще получи премия г. Стоянъ Ковачевъ земеделецъ отъ с. Вишоара (Кара-баларъ)

— На единъ банкетъ въ

Букурещъ, известни общественикъ и политикъ Гр. Филипеску е казалъ: Най-късно до края септ. ще имаме единъ вистелстао безпартийно тавено отъ известни брани общественици.

ВНИМАНИЕ == ВНИМАНИЕ

Всички добруджанци посетители на **СТОЛИЦА СОФИЯ** или минаващи презъ нея, нека благоволятъ и се отбиятъ въ **АПЕРАТИВА** на нашия съгражданинъ

ИОРДАНЪ ГЕОРГИЕВЪ

ул. Триядеца № 1 (спреду хотелъ Сплендидъ)

Кого е снабденъ съ инай-прочутитѣ **ЧРВЕНИ И БѢЛИ** **КАРПАТСКИ И СУНГУРЛАРСКИ** **ВИНА.** Екск. кюстендилска сливовица съ **12 вида мезета 12.**

— **ИНАИ ПРѢСИ ЗАКУСКИ НА СКАРИ** —

ВАЖНО

Съобща на почитаемиѣ си клиенти **ЧЕ ПРЕДЪТЪХЪ МАГАЗИНА И** **ТЕНЕКЕДЖИЯТА** **ОТЪ УЛ. ПРИНЦИПА** **№ 37, МАГАЗИНЪ** **МИХАЙ № 2** на ул. И. Г. Дука **А ТЕЛИЕТО СИ НА СЖЩАТА**

Въ магазина № 42-а **СТРОИТЕЛЕ** намѣритѣ всички видове материали на нѣ **ЖЕЛѢЗАРСКИ** **ЦИМЕНТЪ, ГВОЗДОСНИ ЦѢНИ, А ИМЕННО:** **ЦИНКЪ, ГАЛВАНИЗЪ, ПЛАЗМАТОНИ ТРѢБИ** за **АНТОВИ ЛАВОАРИ, ЗА ТРОТУАРИ, ФАЙНИТѣ ЧАСТИ, ПЪРВОКАЧЕСТВИ, ВАНИ, СЪ НУЖД-** всички видове **БОИ, Ч. БЕЗИРИ, ЛАКОВЕ,** **МАГАЗИНА МИ Е АСОРТЪА БОЯДИСВАНЕ И ДР.**

ТЕНЕКЕДЖИЯТА всички видове издѣлия, готварски машини **ПРАВА АНГАЖАМЕНТИ** и др. и др. **ТЕНЕКЕДЖИЯТА** работа по т за изработване на вани, лавоари, клосети ики, инсталиране ангажирахъ за ателието си като за тая цѣль, **ЗА УВѢРЕНИЕ, МОЛЯ ПОСЕТЕТИ СПЕЦИАЛИСТА.** „I. G. Dusa“ Nr. 37 (до вина ми на ул. „Оана“)

Съ почитание: **ТОДОР** **ИТЕВЪ**

ВАЖНО ЗА ВСѢ

Клонъ (сукурсала) отъ фабриката бояджийница на Д. Гудевъ гр. Базарджикската турата, до желѣзарския магазинъ на Префектурата, срещу хана на Димитър Ангеловъ Авра.

Приема за боядисване, валине, и скотски видове шаеци, чаршафи ковертури, всички вълнени, памучни и копринени платове, пр. туми мъжки дамски и детски.

Бждете увѣрени, че въ бояджийницата мѣва съ подобрени и най-здрави и трайни германски бои гарантирани и не си изменятъ цвѣтъ отъ специалистъ текстиленъ майсторъ химикъ, вестенъ на всички Д. ГУДЕВЪ свършилъ тексикъ жийско училище и съ дългогодишна практика **ВАЛИНЕ И СКОТДЖА ПРЕВЪЗЪ**

Първото нещо, което е отъ най голѣмо значение какво качество боя се боядисва и въ изра (скопостъта) и като тѣй поговорката казва, имашъ брашно, дай го на майстора му. Преди да отиди гаде, заповедатѣ и ще се уверитѣ и винаги ще детѣ доволни.

Съ всички удобства и най голѣмо пресобление и ботва се, чисто трайно и гарантирано.

Всичко се приема на еднакви фабрични цѣни.

Продажба на всички видове химически германски бой съ и безъ ветрионъ, и новото редуцирано синило съ студена вода.

Съ почитание: Р. Пеневъ. Клонъ (сукурсала) отъ Химич, бояджийница Гудевъ. Базарджикъ, до префектурата. Str. Princepele Nicolai No, 51

Tip. „Comerciala“ -Bazargic